

og deels har det bidraget til en større Misnøie mod Skatten, end der maaskee ellers vilde være fremkommen mod den, idet nemlig Skatteindbetalingsstedet derved har været deelt. i to. Det forekommer mig derfor, at der ikke er Andet 'at gjøre, end enten at bibeholde Hartkornskatten alene — hvilket nemtelig har sine store Vanstefuligheder — eller aldeles gaae bort fra den. Jeg maa derfor tiltræde, hvad Udvalget har foreslaaet med Hensyn til dette Punkt. Det er jo vanstefuldt at udfinde den rigtige Maade at fordele Skatten paa omkring i de forskjellige Kredse, saalænge man er tvungen til at beholde dette Fordelingsystem; det Retteste vilde være, om man kunde komme til at sige: Saa mange Procent skulle udredes af Indtægten, og da see at udfinde denne. For at komme dertil, maatte man imidlertid have ganske andre Oplysninger at støtte sig til end dem, man nu har. Det sidste Mars Rigning er nemlig foretaget af hver enkelt Communalbestyrelse paa den Maade, den har anseet for den retteste; men dermed er tillige givet, at der er brugt mange forskjellige Fremgangsmaader, hvorved der altsaa ikke er fremkommet nogen Eensartethed i Rigningen, der kunde vise os, hvorledes den virkelige Indtægt stillede sig i de forskjellige Communer, thi at Skatteprocenterne ere høiere eller lavere paa de enkelte Steder, troer jeg ikke afgiver noget tilstrækkeligt Beviis derfor. Vel have Rigningscommissionerne i den for Diebliffet gjældende Krigsstatlov havt nogen Bemyndigelse til, hvor de fandt, at en Rigning ikke var lagt, som den burde, at forlange Feilene rettede eller til at casere den hele Rigning, men dette har ikke været tilstrækkeligt til at opnaae den fornødne Eensartethed. Nu er Spørgsmaalet: Hvilken Sum skal fordeles paa de forskjellige Communer fra Amtsraadenes Side efter de forskjellige Principer, nemlig Hartkorn, Folketal o. s. v.? Jeg kan her være enig med det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Madsen), idet ogsaa jeg troer, at Folketallet ikke er en heldig Maalestof at tage ved For-

deling af Slatten. Det større Folketal afgiver nemlig ikke altid Beviis for en større Skatteindtægt, idet det Mudsatte undertiden kan være Tilfældet; men paa den anden Side anseer jeg det dog ikke for rigtigt at tiltræde det Forslag, som er stillet af et Mindretal i Udvalget, ikke fordi det stiller den Sum mindre, som skal paalignes efter Folketallet, men fordi det stiller den Sum mindre, som Amtsraadet efter Regeringens Forslag skulde have til sin Raadighed; $\frac{1}{4}$ efter Amtsraadets Skjøn, troer jeg er for lidt. Jeg vilde ønske, og jeg skal henstille det til Overveielse for det ærede Udvalg, som jo ifølge de Oplysninger, det har, bedst maa være istand til at dømme derom — at man kunde nøies med de to Factorer, Hartkornet og Amtsraadets Skjøn, hvad jeg vilde ansee for det Retteste. Ved forrige Mars Rigning havde Amtsraadet kun $\frac{1}{4}$ at raade over; jeg har herved gjort den Erfaring, at ved at ligne Halvdelen efter Hartkorn og $\frac{1}{4}$ efter Folketal, kunde der gives, ligesom der har været, Communer, som uagtet denne $\frac{1}{4}$ efter Amtsraadets Skjøn slet ikke har været lagt paa dem, dog have faaet en større Skattebyrde, end der med Billighed kunde paalægges dem i Forhold til Andre. Dette er en Ubillighed, som jeg mener, man kunde afhjælpe ved at give Amtsraadet en større bevægelig Sum, skjøndt jeg paa den anden Side indrømmer, at det kan være betænkeligt at lægge en altfor stor Sum i Amtsraadets Haand. Men paa hvilken bedre Maade skal man kunne komme til en nogenlunde retfærdig Fordeling? Jeg vil ikke tale om en fuldstændig retfærdig Fordeling; thi dertil anseer jeg det for umuligt at komme, saalænge vi bibeholde den Maade at fordele paa, at vi lægge en vis bestemt Sum paa de enkelte Communer; efter denne vil der udfordres overordentlig lang Tid, før man kan sige: Nu er Fordelingen nogenlunde rigtig. — Jeg kan, som sagt, ikke tiltræde det af Mindretallet stillede Forslag, da der efter min Formening derved lægges for lidt Bevægelighed i Summens Fordeling, men skal ligesom det ærede Medlem